

A 2017. évi őzbak vadászati idény eredményei --- 2017. szeptember

A jogszabályi előírások szerint (1996. évi LV. Vtv., 79/2004. Vhr. 5. sz. melléklet) az őzbak vadászati idénye április 15-től szeptember 30-ig tart. Vadászati szempontból ezen időszakon belül két kiugróan jelentős periódus különíthető el.

Az első csúcsidőszak az őzbak idény kezdete április közepétől május közepéig tart. Ebben az időben általában a növényzet takarása még nem teljes, de az idei évben a korai kilombosodás miatt a takarás nagyobb volt a megszokottnál. Idén az áprilisi időjárás hűvös volt, éjszakai fagyok is előfordultak, de a hűvös időjárás a vadászatot nem befolyásolta.

A második csúcspont július vége augusztus eleje, az őzbak párzási időszakára esik, melyet vadásznyelven üzekedésnek nevezünk. Erre az időre döntő többségében lekerültek a mezőgazdasági területekről a kalászos növények, megkönnyítve a vadászatot. A július végén bekövetkezett és több hétig tartó rendkívüli meleg viszont nehezítette a sikeres vadászatot. A vad későn mozdult, sokszor csak éjszaka üzekedett.

A hormonoktól fűtött szerelemittas bakok óvatlanokká válnak, hajtja őket a fajfenntartási ösztön, ennek következtében a máskor oly óvatos vad veszélyérzete lanyhul, melynek egyik gyakori következménye a gépjármű-vadütközés.

A trófeabírálatot a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály Földművelésügyi Osztály vadászati hatósága a jogszabályok előírásai szerint végzi. A bírálatkor a nemzetközi pontrendszer (CIC.) képletét használja a hatóság.

Őzbak agancs CIC. pontértékei: Bronz érem: 105 – 115
 Ezüst érem: 115 – 130
 Arany érem: 130 felett
 Nemzeti érték: 210 felett

A végső pontértéket nagymértékben meghatározzák az objektív mérések, az agancs súlya, a köbtartalma és az agancsszárak, ágak mérete. Kisebb pontértéket adnak a szubjektív bírálati eredmények. A szépségpontoknál értékelésre kerül a szín, gyöngyözés, rózsza, ágvégek, szabályosság. Szabálytalanságért, csúnya pudvás ágakért pontlevonás jár.

A bemutatott és elbírált őzbak trófea adatok összehasonlítása a 2016. év április 15. és augusztus 11. valamint a 2017. év április 15. és augusztus 14. közötti intervallumot öleli fel.

A fenti időszakban 2016. évben 1091 db, 2017. évben 1149 db. trófea került bírálatra, mely 5 %-kal több a bázis időszaktól.

Az alábbiakban táblázatban foglalom össze a vizsgált két év hasonló időszakában terítékre került őzbak trófeák súly-, korosztály megoszlását, az érmes trófeákat, valamint az idén legtöbb pontértéket elért trófeákat.

Őzbak trófeasúly megoszlása				
Trófeasúly (gramm)	2016. (db)	2016. (%)	2017. (db)	2017. (%)
150 alatt	66	6,0	71	6,2

150-200	78	7,2	67	5,9
200-250	178	16,3	152	13,2
250-300	261	23,9	264	23,0
300-350	244	22,4	248	21,6
350-400	141	12,9	185	16,1
400-450	83	7,6	98	8,5
450-500	30	2,8	37	3,2
500-550	8	0,7	15	1,3
550-600	1	0,1	6	0,5
600 felett	1	0,1	6	0,5
Összesen	1091	100	1149	100,0

Az adatokból kitűnik, hogy megyénkben az őzbak trófeák jelentős mennyisége már hosszú évek óta a 250-350 g súlyhatár közé esik (2017. 512 db; 44,6 %), melynek aránya az idei vadász idényben kissé csökkent (2016. 505 db; 46,3 %). A 250 g alatti értékek: 2017. 290 db; 25,2 % - 2016. 322 db; 29,5%. A 350-500 g közötti értékek: 2017. 320 db; 27,9 % - 2016. 254 db; 23,3%. Az 500 g feletti trófeák ritkán fordulnak elő, viszont arányuk az idei idényben nőtt: 2017. 27 db; 2,3 % - 2016. 10 db; 0,9%.

Őzbak trófeák korosztály szerinti megoszlása				
Korosztály	2016. (db)	2016. (%)	2017. (db)	2017. (%)
Fiatal (1-3 év)	400	36,7	346	30,1
Középkorú (4-5 év)	566	51,8	583	50,7
Öreg (6 évtől)	125	11,5	220	19,2
Összesen	1091	100	1149	100,0

A korosztály megoszlást vizsgálva a középkorú egyedek elejtése továbbra is dominál (2017. 50,7 % - 2016. 51,8 %). Öröndetes tény, hogy öregkorú trófeák aránya a több évi alacsony elejtési arányt követően növekedést mutat. Az elkövetkező időszakban a vadgazdálkodás feladata a jó élőhelyen az öregkorú bakok kilövési arányának tovább növelése.

Őzbak érmes trófeák száma				
Érem megnevezése	2016. (db)	2016. (%)	2017. (db)	2017. (%)
Arany	10	0,9	25	2,2
Ezüst	35	3,2	45	3,9
Bronz	47	4,3	65	5,7
Összesen	92	8,4	135	11,7

Az érmes trófeák aránya 2016. évben 8,4 %, 2017. évben 11,7 %, mely érték a több évi alacsony elejtési szintet követően emelkedést mutat. Az érmeknek közel a fele bronzérem. Öröndetes tény, hogy az arany érmes trófeák száma jelentősen emelkedett. Reméljük, hogy a minőségi javulás az elkövetkező években tovább fog folytatódni.

A megyei ranglista első tíz helyén lévő trófeák közül a 205. kódszámú Bükkalja - Taktaközi vadgazdálkodási tájegységben 6 db trófea került bírálatra és mindegyiket a Borsodi

Mezőségben hozták terítékre. Továbbá 4 db trófea a 206. kódszámú Zemplén – Bodrogi vadgazdálkodási tájegységben lett elejtve és mind a Bodrogi közben.

Külön kiemelendő, hogy idén 4 db ritkaság számba menő 600 g feletti őzbakot sikerült zsákmányolni. A 2 db 160 IP pontszámot meghaladó trófeát az Országos Trófeabíró Testületnek felülvizsgálatra be kell mutatni. A Mezőségi Tűzök Vt. területén esett a megye ezidáig valaha volt legnagyobb trófeasúlyú őzbakja.

Bírálati pontszám szerinti megyei ranglista 2017. év					
Ssz.	Vadászterület	IP	Súly (Gr)	Kor (év)	Érem
1	653200 Mezőségi Tűzök Vt.	182,60	713	6	A
2	655100 Muhi és Környéke Vt.	165,15	644	4	A
3	660501 BM Tiszamenti Kft.	159,83	589	6	A
4	653600 Hejőmenti Vt.	157,98	610	5	A
5	653500 Mezőcsáti Hubertusz Vt.	154,45	599	4	A
6	653300 Bükki NPI.	149,80	529	4	A
7	660100 Tiszavirág Vt.	147,68	526	4	A
8	659800 Sárospataki Kossuth Vt.	145,55	526	4	A
9	652602 Tiszamenti Gazdák Vt.	141,85	601	6	A
10	660502 Akác völgye Vt.	141,78	517	5	A

Összegezve az idei szezonban terítékre került őzbak trófeák bírálati eredményeit, megállapíthatjuk, hogy a jobb minőségű agancsfelrakás ebben az évben is az Alföldi jobb minőségű élőhelyeken valósult meg. A hegy és dombvidékeken a minőség továbbra is gyengébb. Némi elmozdulás látszik abban a törekvésben, hogy az ígéretes bakoknál a jogosultak megvárják az idős kor határát a jobb eredmény érdekében.

Élőhely fejlesztéssel, kedvezőbb életfeltételek kialakításával a trófea minősége tovább javítható. A populáció kor és ivar arányát a minőség érdekében a terület vadeltartó képességéhez célszerű igazítani. Folyamatosan törekedni kell arra, hogy az egyedsűrűség optimális legyen, ellenkező esetben a tapasztalatok szerint a trófea minőségében romlás következik be.

Berta Béla